

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/187/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313210249
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6313210249.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, samosudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o mal. deti H., H., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, t. č. predbežne odovzdané do starostlivosti Krízového strediska Moštenica, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X. P., J. XX, t. č. P., M. X, a H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., J. XX, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na trestu odňatia slobody Banská Bystrica, v spoločnom konaní o návrhu navrhovateľky maloletých detí H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, o zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu matky maloletých detí o zverenie maloletých detí do jej starostlivosti a o návrhu otca maloletých detí na zverenie maloletých detí do starostlivosti rodičov, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti H., H., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky H. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom by ju vykonávali rodičia; právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu každého dieťaťa výživným po 27,13 Eur mesačne, a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrené dieťaťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona výživným vo výške 30% z takto zmeneného životného minima; a to vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám navrhovateľky.

III. Otec je povinný prispievať na výživu každého dieťaťa výživným po 27,13 Eur mesačne, a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrené dieťaťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona výživným vo výške 30% z takto zmeneného životného minima; a to vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám navrhovateľky.

IV. Návrh matky doručený tunajšiemu súdu 08.01.2014 na zverenie maloletých detí do jej starostlivosti sa zamietá.

V. Návrh otca doručený tunajšiemu súdu 21.01.2014 na zverenie maloletých detí rodičom sa zamietá.

VI. Právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa ruší predbežné opatrenie nariadené tunajším súdom uznesením č.k. 8P/109/2013-9 zo dňa 29.05.2013.

VII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 24.09.2013 sa stará matka mal. detí domáha, aby jej deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a ich rodičia, aby boli zaviazaný prispievať na nich výživným v minimálnej výške. Svoj návrh odôvodňuje tým, že maloleté deti, ktoré sú jej vnúčatá boli predbežne umiestnené v krízovom stredisku. Ona má záujem starať sa o ne.

V priebehu konania o návrhu starej matky maloletých detí pod zn. 8P/187/2013 dňa 08.01.2014 matka maloletých detí doručili návrh na zverenie maloletých detí do jej starostlivosti. Tento návrh odôvodnila tým, že si priznala chybu, prestala s požívaním alkoholu, uvedomila si, že deti sú pre ňu prvoradé, chce, aby vyrastali v rodine. Toto konanie sa viedlo pod zn. 8P/5/2014. Dňa 21.01.2014 otec maloletých detí doručil súdu návrh, v ktorom sa domáha, aby deti boli zverené do starostlivosti rodičov. Uviedol, že spolu s matkou maloletých detí majú vytvorené podmienky na zverenie detí do ich starostlivosti, prestali požívať alkoholické nápoje, na deťoch im záleží, chcú ich vychovávať v rodine, s deťmi sú stále v kontakte. O tomto návrhu sa viedlo konanie pod zn. 8P/10/2014.

Tunajší súd uznesením č.k. 8P/5/2014-5 zo dňa 05.06.2014 spojil všetky konania do spoločného konania, ktoré sa vedie pod spoločnou zn. 8P/187/2013.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľka, rodičov maloletých detí, kolízneho opatrovníka, výsluchom starého otca maloletých detí Štefana Harvana, výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, oboznámením sa s opatrovníckym spisom maloletých detí a zistil tento skutkový stav:

Maloleté deti sú narodené z manželstva. Nakoľko matka maloletých detí hrubo zanedbávala starostlivosť o ne, nemal vytvorené žiadne podmienky na bývanie a otec maloletých detí vykonával trest odňatia slobody, tunajší súd na podnet Úradu práce, sociálnych vecí s rodiny Brezno uznesením č.k. 8P/109/2013-9 zo dňa 29.05.2013 začal konanie o nariadenie predbežného opatrenia a nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého matka bola povinná odovzdať maloleté deti do starostlivosti Krízového strediska Moštenica a obidvom rodičom bola uložená povinnosť prispievať na deti každý na každé z detí výživným v minimálnej výške.

Maloleté deti boli prijaté do krízového strediska dňa 04.06.2013. Obidve maloleté deti prišli do krízového strediska zavšivavené, nemali osvojené hygienické návyky. V školskom roku 2013/2014 maloletý H. ukončil 7. ročník základnej školy a maloletá H. 5. ročník základnej školy. Obidvaja si vypestovali hygienické návyky, najmä maloletá H., ktorá sa stará o to, aby bolo upravená, čistá. Maloletá H. počas pobytu v krízovom stredisku navštevovala základnú umeleckú školu, hrala na flaute.

Od začiatku umiestnenia maloletých detí v krízovom stredisku rodina o nich prejavovala záujme najmä starí rodičia H., teta U. Y. s rodinou, ale aj rodičia maloletých detí, a to tak telefonicky ako aj osobnými návštevami. Maloleté deti boli v rodine na prázdniny, a to u starého otca Y. P. od 28.06.2013 do 30.06.2013, u tety U. Y. od 27.07.2013 do 21.08.2013, u starej matky H. P. od 20.12.2013 do 05.01.2014 a u tety Z. P. od 14.04.2014 do 22.04.2014. Maloleté deti sa na pobyte v rodine tešili, vracali sa spokojné a v primeranom stave.

V priebehu konania otec maloletých detí bol dňa 12.12.2013 podmienčne prepustený z výkonu trestu. Tunajší súd zistil, že pod zn. 0Tp/15/2014-54 bolo dňa 14.04.2014 tunajším súdom rozhodnuté, že otec maloletých detí sa berie do väzby, väzba začala plynúť 12.04.2014 do 22.34 hod. Dôvodom bolo zistenie, že sa znova dopustil trestných činov, a to krádeže a porušovania domovej slobody. Z tohto uznesenia súd zistil, že otec maloletých detí bol doposiaľ desaťkrát súdom trestaný z toho sedemkrát za prečin majetkovej povahy, zároveň bol štyrikrát priestupkovo riešený. Z činu, pre ktorý je v súčasnosti vo väzbe sa dopustil v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia z výkonu trestu.

Podľa navrhovateľky H. P., jej dcéra - matka maloletých detí sa v priebehu konania nezmenila, nebyva doma. Býva na Y., naďalej požíva alkohol.

Podľa oznámenia Obce Heľpa zo dňa 05.03.2014 matka maloletých detí sa dlhodobejšie nezdržiava na adrese M. X, P.. V minulosti bola riešená orgánmi činnými v trestnom konaní z dôvodu poškodzovania obecného majetku. Na adrese M. X, P. sa zdržiava na trvalom pobyte 7 osôb, ostatní štyria nemajú na uvedenej adrese žiaden pobyt (do počtu nie je započítaná rodina H.), podmienky v tomto rodinnom dome sú nevyhovujúce, sú tu 3 miestnosti bez sociálneho zariadenia. Obec neodporúča, aby sa maloleté deti vrátili do tohto rodinného domu. Náhradnú osobnú starostlivosť u rodinných príslušných taktiež neodporúča, keďže sestry, matky maloletých detí sa starajú o svoje maloleté deti a taktiež nemajú vytvorené vyhovujúce podmienky na bývanie.

Zo správy Obce Heľpa zo dňa 04.11.2013 súd zistil, že stará matka maloletých detí je prihlásená na trvalý pobyt na adrese P., O. XXX/XX v rodinnom dome, ktorého je jej manžel spoluvlastníkom. Na uvedenej adrese býva s manželom, dospelými deťmi s rodinami a manželovými súrodencami s rodinami. Podľa vedomostí pracovníkov obce nikde nepracuje, verejného života v obci sa nezapája, komisiou pre ochranu verejného poriadku zriadenou pri Obecnom úrade v Heľpe doposiaľ nebola prejednávaná.

Z výpisu z registra trestov súd zistil, že navrhovateľka - stará matka maloletých detí je bezúhonná.

Zo správy H.. J. F., praktického lekára pre dospelých NZS Závadka nad Hronom, súd zistil, že zdravotný stav starej matky maloletých detí je dobrý, je schopná vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť maloletým deťom.

Manžel navrhovateľky, starý otec maloletých detí Y. P., na pojednávanie dňa 10.02.2002 súhlasil so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Na pojednávanie dňa 03.07.2014 navrhovateľka súdu uviedla, že naďalej trvá na svojom návrhu, aby maloleté deti jej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Vie, že medzitým o maloleté deti prejavila záujem aj ich matka a po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody aj ich otec. Situácia je však taká, že matka detí sa vôbec nezmenila, nebyva doma, býva na Y., požíva alkohol a otec detí je znova vo väzbe. Cíti sa naďalej zdravá a schopná vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté deti.

Na uvedenom pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že vzhľadom k tomu, že otec maloletých detí sklamal a je opätovne vo väzbe navrhuje jeho návrh na zverenie maloletých detí rodičom zamietnuť. Takisto navrhuje zamietnuť návrh matky maloletých detí, pretože táto sa odsťahovala ku priateľke na Y., kde má iba prechodné bývanie, čo nie je vhodné na východu maloletých detí. Starí rodičia majú dobré podmienky na výchovu maloletých detí, prejavujú o ne záujem.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skpmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať

len fyzická osoba s trvalý pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že rodičia v súčasnosti nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, nakoľko otec maloletých detí je opätovne vo väzbe a matka maloletých detí sa vrátila k svojmu pôvodnému spôsobu života - požíva alkohol, prechodne býva u priateľky na Y., nemá vytvorené žiadne podmienky na riadnu výchovu maloletých detí. Maloleté deti sú v súčasnosti predbežne odovzdané do starostlivosti krízového strediska. Počas pobytu maloletých detí v tomto krízovom stredisku rodina, najmä starí rodičia P., prejavovali o nich záujem. Stará matka maloletých detí H. P. podala návrh na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Spĺňa všetky podmienky stanovené zákonom na to, aby jej maloleté deti mohli byť do tejto náhradnej osobnej starostlivosti zverené. So zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasí aj jej manžel. Podľa názoru súdu zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky je v záujme maloletých detí, preto súd návrhu starej matky vyhovej a obidve maloleté deti jej zveril do náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň súd návrhy oboch rodičov zamietol ako neodôvodnene podané.

Podľa § 77 ods. 2 O.s.p. predbežné opatrenie súdu zruší ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Tunajší súd uznesením č.k. 8P/109/2013-9 zo dňa 29.02.2013 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého maloleté deti boli odovzdané do Krízového strediska Moštenica, preto lebo otec maloletých detí bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody a ich matka hrubo zanedbávala starostlivosť o ne. Nik iný z rodiny v tom čase neprejavil záujem o zverenie maloletých detí do ich starostlivosti. V súčasnosti o zverenie maloletých detí do svojej starostlivosti prejavila záujem ich stará matka a splnila všetky predpoklady na to, aby súd mohol jej návrhu vyhovieť. Právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa ruší predbežné opatrenie nariadené uvedeným uznesením, nakoľko odpadol dôvod na jeho nariadenie.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 144 ods. 1 pís. a), O.s.p, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu

Podľa § 81 ods. 1 O.s.p. aj bez návrhu môže súd začať konanie okrem iného aj vo veciach starostlivosti o maloleté deti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu j e m o ž n é podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej

možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.